

Trebuie creștinul sa țină sabbatul?

H. Laugt

GBV

Cuprinsul

1. Invaratura creștina cu privire la sabat

- 1.1 Autoritatea legii și a sabatului
- 1.2 Care este rolul legii?
- 1.3 Poziția creștina
- 1.4 Locul sabatului în lege
- 1.5 Creștinul și sabatul

2. Sabatul în Noul Testament

- 2.1 Sabatul în evanghelii
- 2.2 Sabatul în Faptele Apostolilor
- 2.3 Sabatul în epistole

3. Comparatie între cea dintii și cea de a șaptea zi a săptămânii

- 3.1 Simbata și perioada legii
- 3.2 Duminica și perioada harului

4. Raspunsuri la unele intrebari

Introducere

O simpla citire a epistolelor Noului Testament arata ca sabatul nu ocupa un loc de intietate in invatatura crestina si ca nu este necesar ca cel credincios sa se opreasca prea mult asupra lui. Experienta arata totusi ca cine a fost gresit invatat cu privire la acest subiect are multe greutati ca sa se elibereze de obligatia de a tine sabatul. Si chiar daca nu-l tine, pastreaza deseori sentimentul neas-cultarii de voia lui Dumnezeu. Domnul sa binecuvinteze, pentru o persoana care s-ar afla in aceasta situatie, citirea acestor cuvinte scrise cu un spirit de intelegere frateasca.

1. Invatatura crestina cu privire la sabat

Sa ne amintim de autoritatea si de scopul legii, inainte de a arata pozitia crestinului cu privire la sabat. Cititorul va putea vedea ca nu neglijam nici o parte din Cuvintul lui Dumnezeu.

1.1 Autoritatea legii si a sabatului

Legea a fost data lui Israel la Sinai in modul cel mai solemn: „Au fost tunete, fulgere si un nor gros pe munte; trimita rasuna cu putere si tot poporul din tabara tremura... Tot Muntele Sinai fumega, pentru ca DOMNUL Se coborise in foc pe el" (Exodul 19.16,18). Tot Vechiul Testament subliniaza autoritatea legii, caci ea a fost data din slava lui Dumnezeu. Prorocii staruie atit asupra partii morale a legii, cit si asupra sabatului, care este cea de a patra porunca. Noul Testament este tot asa de clar cu privire la autoritatea legii: „Cit timp nu va trece cerul si pamintul, nu va trece o iota sau o frintura de litera din Lege, pina nu se vor implini toate" (Matei 5.18). Si autoritatea aceasta va fi in sfirsit pe deplin recunoscuta atunci cind Dumnezeu va judeca secretele inimilor: „Toti cei care au pacatuit sub lege, vor fi judecati dupa lege" (Romani 2.12; vezi si Ioan 5.45).

Se poate intelege destul de bine ca un crestin evlavios isi poate pune intrebari cu privire la lege si la sabat. Nu este cazul sa-i spui ca legea s-a invecit sau s-a anulat. Pentru cine respecta Cuvintul, o astfel de explicatie nu ar fi de ajuns: oare nu Dumnezeu este Cei care a dat legea? Sa vedem mai degraba cu ce scop a fost ea data si pentru cine este ea folosita, adica cine urmeaza sa o tina.

1.2 Care este rolul legii?

Legea a fost data lui Israel si ea promitea viata celui care ar implini-o. Insa nici un om n-a putut-o implini in mod desavirsit, decit numai Domnul Isus. Totusi Dumnezeu a ingaduit experienta aceasta, ca sa ne dovedeasca in adevar ca omul nu poate obtine viata prin eforturile lui, implinind legea. El a voit in felul acesta sa ne aduca la singurul mijloc prin care putem fi mantuiti: Isus Hristos. Legea este deci indrumatorul nostru spre Hristos; ea este cea care ne face sa cunoastem pacatul (Galateni 3.24; Romani 3.20; 7.7 si Galateni 3.19).

De alta parte, Scriptura ne spune ca legea este puterea pacatului (1 Corinteni 15.56). Pacatul isi arata toata puterea in om, cind este cazul de a calca o porunca a legii. De aceea legea ajunge o slujba de blestem si de moarte (2 Corinteni 3.7,9; Galateni 3.13): puneti un om sub lege; ea va deveni un blestem pentru el, pentru ca el este incapabil s-o implineasca.

Dar atunci cum sa scapi de blestemul acesta al legii, recunoscind totusi originea sa dumnezeiasca si autoritatea ei de neschimbat? Iata cum: crestinul nu mai este obligat fata de lege, pentru ca el a murit fata de legea aceasta (Galateni 2.19), care ramine totusi valabila vesnic in ea insasi. Sa vedem deci care este pozitia reala a celui credincios.

1.3 Pozitia creștina

Noul Testament ne invata ca omul este cu totul rau (Romani 3.9,10) si pierdut. Nu este decit o iesire din situatia lui nenorocita: moartea. Si toc-mai asa s-au petrecut lucrurile cu cel credincios; el a murit, insa a murit impreuna cu Hristos (Romani 6.5-11) si prin urmare el este mort fata de pacat (Romani 6.11) si mort fata de lege (Romani 7.4 si Galateni 2.19). El nu mai exista deci in starea lui dintii, nici ca un copil al lui Adam raspunzator potrivit constiintei lui, nici ca un copil al lui Israel, obligat in mod legal sa se supuna legii. Viata lui, singura pe care el o recunoaste ca a sa, este o viata de inviere. Pe de o parte, viata lui este ascunsa cu Hristos in Dumnezeu (Coloseni 3.3); de alta parte, ea este insasi viata lui Hristos aratata in el: „Nu mai traiesc eu, ci Hristos traieste in mine” (Galateni 2.20).

Devenind crestin, omul moare in ce priveste starea sa cea dintii, iar obligatia lui fata de lege este pentru totdeauna anulata (Romani 7.1-4). El este acum unit cu Hristos: singura lui regula de purtare este sa urmeze exemplul lui Dumnezeu, Dumnezeu intr-un om, adica Isus Hristos (Efeseni 5.1,2). Regula aceasta de purtare se exprima nu prin porunci bine conturate, cit mai ales prin principii: sa umble in dragoste, in lumina, prin Duhul Sfint...

O astfel de umblare este din punct de vedere moral mult mai ridicata decit cea pe care o impunea legea. De exemplu legea zice: „Sa nu furi” (Exodul 20.15), in timp ce apostolul indeamna: „Cine fura sa nu mai fure, ci mai degraba sa lucreze... ca sa aiba ce sa dea” (Efeseni 4.28). Harul nu numai ca intotdeauna condamna furtul, ci mai mult, incurajeaza sa dai, potrivit dorintei unei inimi facuta in stare sa iubeasca, si prin puterea Duhului Sfint. Si de aceea citim: „Cine iubeste pe altii a implinit legea” (Romani 13.8,10). In aceste conditii si pentru ca orice crestin are o fire si o putere care se situeaza mai presus de ceea ce cere legea, de ce sa nu tina el in mod natural sabatul, desi face parte din lege? Raspunsul la intrebarea aceasta — care a tulburat nu numai citiva credinciosi sinceri — este ca sabatul are un loc deosebit in lege.

1.4 Locul sabatului in lege

Sabatul are un loc foarte important in lege. Daca privesti la rinduielile date de Moise, observi ca

sabbatul este legat de fiecare dintre ele; dacă privești la proroci, constată același lucru: ca ei stăruie, aproape toți, asupra sabbatului (de exemplu Ieremia 17.19-27). În sfârșit, printre cele zece porunci date la Sinai, sabbatul are un loc deosebit, pentru că, împreună cu datoria de a-ți cinși părinții, el are o parte pozitivă, cea de a-ți aminti de odihna lui Dumnezeu cu ocazia creației, în timp ce celelalte porunci sînt îndeosebi interziceri. Se înțelege prin urmare că israelitul evlavios își găsea plăcerea în a ține sabbatul în cinste.

Sabbatul are și o altă trasătură, care îl deosebește cu totul de celelalte porunci: el este în legătură numai cu autoritatea lui Dumnezeu. De ce trebuia ținut sabbatul? Pentru că așa a zis DOMNUL. Acesta era singurul motiv, în timp ce pentru celelalte porunci era și un al doilea, în faptul că ele corespundeau limbajului conștiinței.

Legea are două părți:

— o parte morală care corespunde conștiinței naturale a fiecărui om. Astfel, un păgîn condus numai de conștiința lui putea să urmeze cea mai mare parte din poruncile legii (Romani 2.14-15).

— o parte rațională care nu privește decît pe poporul Israel, poporul pămîntesc al lui Dumnezeu, căruia legea i-a fost dată ca un legămînt. Văzut sub aspectul acesta, sabbatul este porunca esențială a legii; el este în sine însuși un legămînt, un semn între DOMNUL și poporul Său pămîntesc: „Să lucrezi șase zile; dar a șaptea zi este sabbatul de odihna sfîntit pentru DOMNUL. Cine va face vreo lucrare în ziua sabbatului va fi pedepsit negresit cu moartea. Fiii lui Israel să păzească sabbatul, ținînd sabbatul, ei și urmașii lor, ca un legămînt necurmat. Acesta va fi între Mine și fiii lui Israel un semn pentru totdeauna; căci în șase zile a făcut DOMNUL cerurile și pămîntul, iar în ziua a șaptea S-a odihnit și a fost înviorat" (Exod 31.15-17 și Ezechiel 20.12). Semnul acesta corespunde dorinței lui Dumnezeu de a asocia pe poporul Său pămîntesc odihnei Sale în creație.

În sensul acesta sabbatul este chiar anterior legii (Exod 16.22-30), deși este reluat de ea în cea de a patra poruncă; el corespunde întocmai rascum-părării poporului Israel din robia Egiptului: "DOMNUL Dumnezeuul tau te-a scos din ea (din țara Egiptului) cu mîna tare și cu braț întins; de aceea DOMNUL Dumnezeuul tau ti-a poruncit să ții ziua de odihna" (Deuteronom 5.15).

Dacă tăierea împrejur era semnul alegerii, în Avraam (Geneza 17.11), sabbatul era semnul legămîntului cu DOMNUL, care Și-a sfîntit un popor care să se bucure de odihna Lui în cea dintîi creație (Exod 33.14). Pentru a fi într-adevăr un semn distinctiv, sabbatul trebuia să fie neutru în legătură cu conștiința.

1.5 Creștinul și sabbatul

Legea mozaică, și prin urmare a sabbatului, rămîne totdeauna îmbrăcată cu autoritate divină. Creștinul, deși recunoaște faptul acesta, nu-i mai este obligat. În adevăr, el este scapat de blestemul legii acesteia care era mai presus de puterea lui, pentru că el a murit împreună cu Hristos, pentru

care trebuie să se trăiască de acum înainte prin puterea Duhului Sfânt.

Viata aceasta de înviere împlineste în mod spontan partea morală a legii în armonie cu conștiința naturală. Și dimpotrivă, ea nu are nimic a face cu partea de relații a legii, care privea pe poporul Israel. Sabbatul, semn al legământului și al partășiei DOMNULUI cu poporul Său pămintesc, fără a fi în legătură cu conștiința, aparține numai acestei a doua părți a legii. Creștinul este deci liber față de ea.

2. Sabbatul în Noul Testament

Desfășurarea ca doctrină prezentată până aici ar fi de ajuns pentru a elibera pe cel credincios care ar avea ezitări cu privire la sabbat. Să vedem totuși cum a fost observat sabbatul de Domnul și de Biserică la începutul ei. Sabbatul este citat de 16 ori în Noul Testament; cea mai mare parte din mențiuni se află în evanghelii și în Faptele Apostolilor; o singură dată se menționează în epistole. (În numărul acesta nu sunt cuprinse locurile în care cuvântul grecesc "sabbaton" înseamnă "săptămână". Ele sunt în număr de 9: Matei 28.1; Marcu 16.2,9; Luca 18.12; 24.1; Ioan 20.1,19; Faptele Apostolilor 20.7; și 1 Corinteni 16.2. Semnalăm de asemenea folosirea a doi termeni apropiați: „ziua dinaintea sabbatului” în Marcu 15.42 și „odihna ca de sabbat” în Evrei 4.9).

2.1 Sabbatul în evanghelii

Născut „sub lege” (Galateni 4.4), Domnul a fost circumcis în a opta zi și a ținut sabbatul, ca și celelalte sărbători evreiești. Totuși, deși ținea legea, Domnul arată că un fel nou de relații cu Dumnezeu avea să fie stabilit. Astfel, în multe mențiuni ale sabbatului în evanghelii, accentul este pus pe faptul că Domnul deranja gândul iudeilor cu privire la subiectul acesta. Dacă voia lui Dumnezeu ar fi fost ca și noi să-l ținem, nu s-ar fi întâmplat așa. Domnul da trei motive principale care îi permiteau să calce sabbatul:

* Mai întâi, El este „Domn al sabbatului” (Matei 12.1-8). Preotii profanau sabbatul cu ocazia slujirii în templu, pentru că acesta din urmă avea înțietate față de sabbat. Cu atât mai mult acesta se șterge înaintea Persoanei Domnului, care este infinit mai mare decât templul. El poate să dispună de sabbat, pentru că El este Cel care l-a rânduit: El este Domn al sabbatului. Să luăm exemplul unei case în care stăpînul a interzis intrarea într-o anumită cameră. El însă poate intra acolo și, desigur, el poate permite să intre și celor care sînt cu el. Ucenicii, care erau una cu Invățătorul lor, nu erau vinovați cu privire la sabbat. Și știm că noi înșine sîntem uniți și mai mult cu Domnul în toate lucrurile (Romani 8.14-17).

* Apoi Domnul precizează că sabbatul a fost făcut pentru om și nu omul pentru sabbat (Marcu 2.23-28). Sabbatul a fost dat pentru ca omul să se odihnească și să se bucure de roada muncii sale și

nu pentru ca omul sa devina sclavul sabatului. Si aici, Isus, Fiul Omului, poate dispune de sabat, avind aceeași libertate fata de porunci, cum a avut si David atunci cind era urmarit si era in nevoie. Pe de alta parte, Domnul aduce omului pacatos o odihna superioara celei de a saptea zi.

* In sfirsit, Domnul vorbeste despre sabat in legatura cu activitatea Tatalui: „Tatal Meu lucreaza pina acum, si Eu de asemenea lucrez” (Ioan 5.17). Dupa cele sase zile ale creatiei, Dumnezeu, vazind ca tot ceea ce facuse era foarte bine, putea sa se odihneasca (Geneza 2.2): totul era perfect, nu mai era nimic de facut. Dar de cind pacatul a intrat in lume, Dumnezeu nu Se mai poate odihni; El a inceput iar sa lucreze, indeosebi pe planul unei noi creatii. Nu exista odihna intr-o creatie patata (Mica 2.10). Fiul, trimisul Tatalui, lucreaza la fel ca El, si aceasta chiar si in ziua sabatului.

2.2 Sabatul in Faptele Apostolilor

Sabatul este citat de 9 ori in Faptele Apostolilor. Cea dintii mentionare precizeaza o distanta care corespundea drumului pe care iudeii aveau voie sa-l faca, potrivit traditiei, intr-o zi de sabat (Faptele Apostolilor 1.12). Celelalte mentionari (Faptele Apostolilor 13.14,27,42,44; 15.21; 16.13; 17.2; 18.4) ne arata ca Pavel si insotitorii sai foloseau ocazia data de odihna saptaminala nationala a celei de a saptea zi pentru a se intilni cu iudeii, fie in sinagogile lor, fie in locurile unde ei erau adunati.

Aceasta nu trebuie sa ne surprinda, pentru ca apostolul Pavel vestea Evanghelia mai intii iudeilor si, ca un slujitor plin de rivna si intelept, el se adapta obiceiurilor iudaismului, pentru a prezenta lucrurile cu folos (1 Corinteni 9.20). Nu se poate deduce din locurile acestea ca creștinii ar trebui sa se adune in sinagogi si in ziua de sabat. Dimpotriva, trebuie sa notam ca ei duminica sarbatoreau cina (Faptele Apostolilor 20.7).

In sfirsit, in concluzia intilnirii care a fost numita mai tirziu de unii „consiliul de la Ierusalim”, apos-tolii, batrinii si fratii au spus credinciosilor dintre neamuri ca ei nu aveau de respectat nici o rinduiala evreiasca, nimic altceva decit sa se fereasca de lucrurile jertfite idolilor, de singe, de animalele sugrumate si de desfrinare (Faptele Apostolilor 15.28-29).

2.3 Sabatul in epistole

Cuvintul sabat este folosit o singura data in ansamblul epistolelor care stabilesc doctrina creștina. Aceasta ar trebui sa fie de ajuns ca sa arate ca n-ar trebui sa i se dea atita importanta. Mai mult, locul in care se afla indeamna pe cel credincios sa se desparta de formele legale si indeosebi de sabat: „Deci nimeni sa nu va judece cu privire la mancare sau la bautura, sau cu privire la o zi de sarbatoare, sau luna noua, sau sabate, care sint o umbra a lucrurilor viitoare, dar trupul este al lui Hristos” (Coloseni 2.16-17). Deci nu trebuie sa se faca din sabat sau din alte lucruri iudaice un subiect de discutie sau de judecata intre creștini. Lucrurile acestea trebuie sa fie puse acum pe un plan secundar in valorile spirituale, caci ele erau numai umbra lucrurilor care aveau sa vina. Sa

lasam deci umbrele pentru a ne alipi de realitate, adica de Hristos Insusi.

In epistola catre Evrei gasim de asemenea ex-presia „odihna ca de sabbat” (Evrei 4.9). Asa cum se va explica mai departe, ea nu corespunde odihnei din cea de a saptea zi, ci unei stari de odihna inca de viitor pentru Israel si o odihna a credintei pentru cel care este crestin.

3. Comparatie intre cea dintii si cea de a saptea zi a saptaminii

Impartirea timpului in saptamini de cite sapte zile nu rezulta din lucrarea lui Dumnezeu in creatie. In adevar, ea nu se sprijina pe nici un fenomen natural, spre deosebire de impartirile in luni si in ani.

Cea dintii zi si cea din urma zi, duminica si simbata, au o valoare simbolica si fiecare dintre ele caracterizeaza o anumita epoca data in relatiile lui Dumnezeu cu oamenii.

Din punct de vedere istoric, cea de a saptea zi a saptaminii a fost aratata mai intii in insemnatatea ei.

3.1 Simbata si perioada legii

Se pot arata mai multe elemente specifice simbetei:

- a) Ea este cea din urma zi a saptaminii.
- b) Ea este ziua la care se refera cea de a patra porunca a legii.
- c) Ea era pentru Israel ziua de odihna de lucrarile materiale (precizam ca acest cuvint sabbat nu inseamna „simbata” sau „a saptea zi,” ci "odihna" si ca erau si alte zile de sabbat in afara zilei a saptea: Leviticul 23.30-32).

S-ar putea face o paralela intre aceste trei elemente si trasaturile caracteristice ale timpului legii:

a) Intr-un sistem legal, binecuvintarea este totdeauna vazuta la sfirsitul unei perioade de efort, asa cum odihna era la sfirsitul saptaminii de lucru.

b) Era o perioada in care relatiile lui Dumnezeu cu oamenii erau reglate prin porunci categorice, pentru implinirea carora omul nu gasea nici o putere in sine insusi.

c) Era, in sfirsit, o epoca in care binecuvintarea consta inainte de toate intr-o prosperitate materials. Viata era promisa celui care va implini legea (Leviticul 18.5, de exemplu), dar cind se spunea despre viata, era vorba de relatii fericite cu Dumnezeu in cadrul lucrurilor pamintesti. Era deci o partasie cu Dumnezeu Creatorul; Israel a avut si va avea totdeauna o chemare pamintasca. Sa notam ca in curind Dumnezeu va vorbi din nou despre binecuvintari pamintesti atunci cind relatiile cu Israel vor fi din nou stabilite pe baza singelui lui Hristos: sabbatul isi va gasi atunci din nou, in mod natural, locul sau (Isaia 66.23 si Ezechiel 46.3).

3.2 Duminica și perioada harului

Duminica are, la rindul ei, anumite caractere.

- a) Ea este un punct de plecare, cea dintâi zi a săptămânii.
- b) Ea este ziua învierii Domnului Isus.
- c) Ea este în sfârșit „cea de a opta zi,” expresie care se găsește în rânduierile levitice, adică o zi de reînnoire, o zi care nu face parte din ciclul primei creații, o zi în care Duhul lui Dumnezeu este respândit (se vede în lege expresia aceasta de a opta zi în „a doua zi după sabbat”: Leviticul 23.11-16 și Leviticul 9.1,23,24).

Paralela cu perioada harului ne da mult de înțeles:

- a) În perioada aceasta, viața este dată ca punct de plecare a oricărei manifestări creștine: „Dacă un om nu este născut din nou, nu poate vedea împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3.3).
- b) Când se spune ceva despre viață, este vorba de o viață de înviere, un lucru cu totul străin firii: „Dacă este ceva în Hristos, este o creație nouă; cele vechi s-au dus; iată, toate s-au făcut noi. Și toate acestea sînt de la Dumnezeu” (2 Corinteni 5.17-18).

c) Perioada harului este caracterizată prin venirea Duhului Sfânt, într-o duminică, ziua Cinci-zecimii (Leviticul 23.16; Faptele Apostolilor 2.1). Pe de o parte cei credincioși, „printr-un singur Duh au fost botezați într-un singur trup” (1 Corinteni 12.13), ca popor ceresc al lui Dumnezeu; de alta parte, „puterile veacului viitor” care au avut loc, au anticipat acea mare zi, a opta zi pentru pământ, ziua mileniului.

Pentru că cea dintâi zi a săptămânii caracterizează de asemenea perioada harului, poți să fii surprins că nu există vreo indicație precisă pentru respectarea zilei acesteia. De fapt, aceasta subliniază o altă deosebire dintre cea dintâi zi și cea din urmă zi a săptămânii: duminică nu este în nici un caz „sabbatul creștin”, căci creștinul nu ține zile, luni, timpuri și ani (Galateni 4.10-11). Domnul nu Se impune față de cei răscumparați ai Săi, El nu repetă care sînt dorințele Sale; El ar vrea ca inimile noastre să fie atente la cea mai mică exprimare a voinței Sale. Lucrul acesta este tot așa de adevărat pentru felul în care îl adorăm pe Tatăl, ca și pentru ziua în care ar fi potrivit să facem aceasta în adunare. Socotim deci că un privilegiu și nu ca o poruncă, de a ne putea stringe laolaltă ca adunare în fiecare duminică pentru adorare și pentru sărbătorirea cîine.

Pentru a ne face să înțelegem gândul Său cu privire la subiectul acesta, Domnul a fost împreună cu ucenicii Săi în primele două duminici după învierea Sa (Ioan 20.19,26). Mai mult, cei dintâi creștini, duminică se adunau ca „să frîngă pîinea” (Faptele Apostolilor 20.7 și 1 Corinteni 10.16; 11.23), în amintirea lucrării Domnului Isus. În sfârșit, amintim că stringerile de bani pentru cei credincioși în nevoie se făceau de asemenea în cea dintâi zi a săptămânii (1 Corinteni 16.2) și că Domnul a ales tot ziua aceasta pentru a încredința ultimele Sale revelații ale Scripturii, apostolului

Ioan ("Duminica" vine de la „ziua Domnului”, în latineste „dies dominica”; a se vedea de asemenea Apocalipsa 1.10).

În concluzie, cea dintâi zi a săptămânii, duminica, este într-adevăr „ziua Domnului”. Ea este pusă deoparte pentru creștinul care își aminteste că, după ce a petrecut sabatul în mormint, Domnul a înviat biruitor, în cea dintâi zi a săptămânii. Faptul acesta atinge profund inima celui credincios și multe cintece spun despre el:

„Biruator al Satanei și al lumii, Fiul lui Dumnezeu iese din mormint:

Unei nopți adânci de groază Urmează ziua cea mai frumoasă”.

4. Raspuns la unele intrebari

4.1 Geneza 2.3: „*Dumnezeu a binecuvîntat ziua a șaptea și a sfințit-o*”. Nu ne arată textul acesta că sabatul este permanent valabil și pentru toți oamenii?

Versetul citat nu conține nici o poruncă: Dumnezeu binecuvîntează ziua a șaptea și o sfințește pentru El Însuși, poate într-un mod permanent, însă nimic nu se cere omului prin cuvintele acestea. De altfel sabatul n-a fost cunoscut în timpul secolelor care s-au scurs înainte de Moise. Nu lipsesc amănunțele în legătură cu viața religioasă a patriarhilor: ni se spune despre altar, despre jertfa, despre zeciuiala, despre sabbatoare, despre circumcizie, dar nici un cuvînt nu lasă să se presupună observarea sabatului.

Sabatul a fost cunoscut prin Moise, numai după ce poporul fusese răscumărat din Egipt, mai întâi cu ocazia stringerii mâinii (Exodul 16.23,29-30), apoi mai precis la Sinai, cu ocazia dării legii (Exodul 20.1,2,8-11). Singura semnificație a sabatului în legătură cu lucrarea lui Dumnezeu în creație a fost dată așa cum precizează un verset din Neemia: "Te-ai coborît pe Muntele Sinai... Le-ai făcut cunoscut sabatul Tau cel sfințit" (Neemia 9.13,14).

În concluzie, cu toată menționarea celei de a șaptea zi chiar de la începutul Genezei, sabatul nu a fost cunoscut înainte de Moise (Deuteronom 5.2,3) și nu privește decît pe poporul lui Israel pentru care el constituie un semn al legămîntului, așa cum s-a explicat deja.

4.2 Exodul 20.8: „*Adu-ți aminte de ziua de odihnă, că s-o sfințești*”. *Facînd parte din cele zece porunci și nu din legea ceremonială, sabatul nu trebuie să fie ținut și de creștini?*

Cele zece porunci sînt într-adevăr deosebite de restul legii, prin felul solemn în care ele au fost date (Exodul 19 și 20), prin faptul că ele au fost scrise cu degetul lui Dumnezeu (Exodul 31.18) și au fost așezate în chivot (Deuteronom 10.5). Această situație deosebită era de folos poporului ca să se teamă de Dumnezeu (Exodul 20.20). Totuși Dumnezeu n-a îngăduit ca tablele legii să fie păstrate, probabil că ele să nu devină un obiect de idolatrie, cum a fost cazul cu sarpele de aramă (2

Imparati 18.4). După cartile lui Moise, nu mai este o prezentare aparte cu privire la cele zece porunci în Cuvântul lui Dumnezeu.

În Noul Testament, legea este văzută ca un tot, fără ca să se facă vreodată vreo referire la cele zece porunci. Dimpotrivă, Domnul Isus spune că cea mai mare dintre porunci este să iubești pe Domnul, apoi adaugă pe cea de a doua, de a iubi pe aproapele tău ca pe tine însuți (Matei 22.36-39). Aceste două porunci nu fac parte din decalog. Cea de a doua este de altfel prezentată ca rezumând mai multe din cele zece porunci (Romani 13.9).

Deși se poate face deosebire între „porunci privitoare la închinare” (Evrei 9.1) și învățătura morală, este greșit să spui că s-ar putea distinge decalogul de restul legii în Noul Testament. Construcții ca „Dumnezeu a poruncit” sau „Moise a zis” sunt folosite aici fără să se facă vreo deosebire (Matei 15.4 și Marcu 7.10,11; de comparat cele două versete paralele) și deseori „legea lui Moise” cuprinde în mod clar toată învățătura dată de Dumnezeu în Pentateuh (Luca 24.44 și Faptele Apostolilor 28.23).

Oricare ar fi locul sabbatului în lege, să ne amintim că libertatea creștinului cu privire la sabbat nu vine de la faptul că legea ar fi desființată parțial sau total, ci de la faptul că creștinul este mort față de lege (vezi paragraful 1.5).

4.3 Matei 24.20: „Rugati-va ca fuga voastră să nu fie iarnă, nici în sabbat”. Aceste cuvinte ale Domnului nu dovedesc că sabbatul va fi ținut în viitor?

Da, într-adevăr, dar este vorba de un timp încă în viitor. Poporul iudeu apostat va fi atunci adunat și templul reclădit va fi pingarit de „uriciunea pus-tiirii”. În acea perioadă, Biserica va fi fost deja răpită (1 Tesaloniceni 4.15-18; Apocalipsa 3.10). Poți să gândești că sabbatul va fi atunci ținut în Israel așa cum este în prezent printre evrei și că faptul acesta va constitui o piedică pentru cei care vor trebui să fugă și cărora se adresează evanghelia după Matei.

Spunem din nou că sabbatul va fi ținut în mod legal în timpul împărăției de o mie de ani (Isaia 66.23 și Ezechiel 46.3). În adevăr, dorința neschimbabilă a lui Dumnezeu că omul să intre în odihna Lui va fi realizată pe pământ, datorită lucrării de răscumparare, în timpul împărăției lui Hristos.

4.4 Evrei 4.9: "Rămâne deci o odihna ca de sabbat pentru poporul lui Dumnezeu". Care este înțelesul versetului acestuia?

Ultima parte a capitolului 3 și capitolul 4 din Evrei prezintă unele greutăți în înțelegere. Din cite se pare, iată esențialul raționamentului scriitorului epistolei: Dumnezeu a răscumplat un popor pentru că el să se bucure de odihna lui pe pământ și i-a dat, printre altele, sabbatul ca arvună a binecuvântării acesteia (Exodul 33.14 și Neemia 9.14). Din cauza necredinței sale, cea mai mare parte din popor a pierit în pustie și nici cei pe care Iosua i-a dus în Canaan n-au intrat în odihna lui Dumnezeu, pentru că indemnul de a intra în odihna aceasta a fost făcută prin David, mult timp

dupa aceea: „Ramine deci o odihna ca de sabat pentru poporul lui Dumnezeu...” In capitolul acesta, locul odihnei nu este dat, dar stim de altfel ca pentru poporul pamintesc al lui Dumnezeu, acesta va fi imparatia de o mie de ani in Israel, in timp ce casa Tatalui este odihna asteptata de Biserica. Dimpotriva, conditiile pentru a intra in odihna sint bine aratate: credinta si ascultarea. Prin credinta intram chiar de pe acum in odihna constiintei; prin ascultarea de Domnul putem sa participant acum la lucrarea harului Sau si sa ne pregatim sa impartasim si in viitor odihna dragostei Sale in cer, asa cum Israel va face pe pamint (Tefania 3.17). Odihna de sabat din capitolul acesta nu este deci odihna saptaminala a zilei a saptea, ci o stare de odihna durabila si inca viitoare, in care nu se poate intra decit prin credinta.

4.5 Sabatul si libertatea crestina: aceasta nu ne-ar permite sa tinem de bunavoie sabatul, fara ca sa pierdem nimic din ceea ce ne aduce harul?

Desigur nu, pentru ca libertatea crestina consta tocmai in a fi eliberati de jugul legii, pentru a sluji lui Dumnezeu prin Duhul: „Toate imi sint ingaduite, dar nu toate sint de folos; toate imi sint ingaduite, dar nu ma voi lasa stapinit de ceva” (1 Corinteni 6.12). Intreaga epistola catre Galateni ne este data ca sa condamne cu o seriozitate extrema pe cei care amesteca harul cu legea. Sa citam citeva versete: „Hristos ne-a eliberat ca sa fim liberi. Ramineti deci tari si nu va supuneti iarasi sub jugul robiei!” (Galateni 5.1); "Am murit fata de lege, ca sa traiesc pentru Dumnezeu" (Galateni 2.19), ceea ce se subintelege: „am murit fata de sabat, pentru ca sa traiesc pentru Dumnezeu”; altfel n-as putea trai pentru Dumnezeu, n-as putea sa-L iubesc si sa-I slujesc in libertate.

Inca un citat din aceeași epistola: "Si marturisesc iarasi" spune apostolul Pavel "oricarui om circumcis ca este dator sa implineasca intreaga lege" (Galateni 5.3). Pentru sabat, am putea citi tot asa de bine: „Marturisesc iarasi oricarui om care tine sabatul ca este dator sa implineasca intreaga lege." Si Iacov adauga: „Cine va pazi toata legea, si va gresi intr-o singura porunca, se face vinovat de toate" (Iacov 2.10). Ce angrenaj ingrozitor este sa vrei sa adaugi vreo porunca legala evangheliei harului! Apostolul foloseste expresiile cele mai tari pentru ca ochii copilasilor lui, pentru care iarasi simtea durerile nasterii (Galateni 4.19), sa se deschida. Ele sa fie asa si pentru cititorii acestor rinduri. Pentru apostol, amestecul legii si al harului este:

- „o evanghelie diferita," dar care nu exista (Galateni 1.6).
- a anula harul lui Dumnezeu si insemnatatea mortii lui Hristos (Galateni 2.21).
- dupa ce am inceput prin Duhul, sa sfirsim in firea pacatoasa (Galateni 3.3).
- sa fi suferit in zadar pentru Domnul (Galateni 3.4).
- sa fie sub blestem (Galateni 3.10).
- sa fie supusi sub jugul robiei (Galateni 5.1).
- sa fie cazuti din har (Galateni 5.4).

Epistola către Coloseni de asemenea tratează din plin problema aceasta care atinge baza relațiilor noastre cu Dumnezeu.

Sa citam, drept concluzie, exemplul apostolului Pavel cind vorbeste despre indreptatirea minunata pe care o avem numai in Hristos: „Privesc toate aceste lucruri ca o pierdere, fata de pretul nespus de mare al cunoasterii lui Hristos Isus, Domnul meu. Pentru El am pierdut toate si le socotesc ca gunoaie, ca sa cistig pe Hristos si sa fiu gasit in El, nu avind ca dreptate a mea, pe aceea a legii, ci pe aceea care este prin credinta in Hristos, dreptatea care vine de la Dumnezeu prin credinta" (Filipeni 3.8,9).